

Aan de Gemeenteraad van Zevenaar
Postbus 10
6900 AA ZEVENAAR

Datum: 8 september 2021
Kenmerk: 210111.bo
Onderwerp: zienswijze ontwerpbestemmingsplan "de Bijland"
Behandeld door: [REDACTED]

Geachte Gemeenteraad,

Hierbij ontvangt u onze zienswijze op het ontwerpbestemmingsplan 'De Bijland'. In 2017 lag voor de Bijland en de Jachthaven ook een bestemmingsplan ter inzage, 'Het Eiland'. Dat bestemmingsplan is n.a.v. de vele zienswijzen ingetrokken. Wij begrijpen uit een eerdere deelpublicatie van vorig jaar dat er nu in feite sprake is van het opknippen in deelplannen. Dit vraagt naar onze mening nog steeds om een cumulatieve effectbepaling van alle beoogde ontwikkelingen in dit hele gebied.

Voorliggend ontwerpplan maakt het onder meer mogelijk dat direct grenzend aan Natura2000-gebied Rijntakken een camperplaats wordt gerealiseerd en evenementen kunnen worden georganiseerd. Tevens worden de bouw mogelijkheden voor recreatie-eenheden vergroot en kan een nieuwe bedrijfswoning worden opgericht. De planlocatie maakt deel uit van de Gelderse Groene Ontwikkelzone en het Nationaal Landschap Gelderse Poort-Rijnstrangen. Het verruimen van de verblijfsrecreatieve en dagrecreatieve mogelijkheden betekent toename van de druk op natuur en landschap in het plangebied zelf en op de directe omgeving (externe werking en extra betreding/gebruik). Bovendien kan met dit voornemen de bouwmasa in het rivierbed van de Waal toenemen. In GO zijn nieuwe ontwikkelingen niet uitgesloten maar deze moeten wel leiden tot versterking van landschap en natuur. De ontwikkeling mag geen negatieve invloed hebben op natuurgebieden. Daarnaast moet er sprake zijn van zorgvuldig ruimtegebruik. Tenslotte is hier sprake van een stiltegebied.

Wij missen in het plan uitwerking voor het stiltebeleid, voor de kwaliteitsdoelen van de Groene Ontwikkelzone, en onderbouwing van de effecten op Natura2000. Daarmee is niet aangetoond dat het voornemen past binnen het beschermingsbeleid voor deze omgeving.

Nut en noodzaak en duurzaam ruimtegebruik

Gesteld wordt dat de beoogde ontwikkelingen de terugloop in het aantal bezoekers van het recreatiegebied zouden moeten opvangen. Een deskundige analyse waarom dit bezoek terugloopt en hoe dit zich verhoudt tot de regionale ontwikkeling van de recreatie ontbreekt. Het is niet duidelijk waarop nut en noodzaak van de nu gemaakte keuzes zijn gebaseerd. Indien er sprake is van bestaande regionale restcapaciteit, is het op basis van duurzaam ruimtegebruik niet wenselijk nu nieuwe planruimte te realiseren. De laatste jaren zijn er veel b&b's en (mini-)campings bijgekomen die voorzien in de groeiende vraag naar overnachtingen. Enige indicatie in de verhouding tot verwachte groei in aantal overnachtingen en benodigde extra planruimte daarvoor in de regio is niet gemaakt. Het kan dus goed zijn dat de beoogde doelgroep al prima aan zijn trekken komt elders.

Ook t.a.v. nut en noodzaak van het houden van evenementen, midden in de natuur, ontbreekt een nadere motivatie en onderbouwing. Wij zijn van mening dat het plan daarmee niet voldoet aan de vereisten die de Ladder voor duurzame verstedelijking in het Bro stelt.

Beleidslijn grote rivieren

Via het programma Stroomlijn worden in de uiterwaarden bomen en andere opgroei stelselmatig verwijderd om ruimte te maken voor de rivier. Daarvoor zijn de diverse natuurdoelen voor de uiterwaarden naar beneden bijgesteld, bijvoorbeeld het ruimte geven voor procesnatuur. Voor 255 stacaravans wordt in dit plan de mogelijkheid gegeven het oppervlak uit te breiden van 50 naar 75 vierkante meter met een maximum bouwhoogte van 5 meter. Wij vinden het vreemd dat nu zonder vorm van saldering de bouwmassa in het stroomvoerend regime van de rivier zou mogen toenemen.

Vanwege de klimaatverandering en te verwachten grotere piekniveaus van de rivier in de toekomst vinden we deze ontwikkeling met meer bouwoppervlak en bouwvolume in het stroomvoerend regime niet wenselijk. Afgelopen jaar heeft aangetoond dat ook in de zomer de uiterwaarden nodig zijn voor opvang van water. Rijkswaterstaat heeft, zoals u aangeeft, geen bezwaren tegen de verruiming van de bouwmogelijkheden. Hun advies ontbreekt echter bij de stukken zodat wij niet kunnen toetsen op grond van welke motivatie Rijkswaterstaat geen bezwaren heeft.

Nationaal landschap Gelderse Poort-Rijnstrangen

In het Nationaal Landschap Gelderse Poort deelgebied Rijnstrangen is vanwege de Omgevingsverordening Gelderland aantasting van de kernkwaliteiten niet toegestaan. Het plan houdt geen rekening met basiskernkwaliteiten rust, ruimte en donkerte. Zo gelden er geen randvoorwaarden t.a.v. verlichting (max. hoeveelheid, soort, afscherming) vanwege verblijfsrecreatie en t.a.v. geluid en licht en maximumaantal bezoekers bij evenementen en bij horeca. Bovendien is hier sprake van het *stiltegebied Rijnstrangen*. Voor stiltegebieden geldt een stand-still step forward principe voor de geluidkwaliteit waarbij het is verboden een toestel te gebruiken waardoor het ervaren van de natuurlijke geluiden kan worden verstoord. Gebiedsvreemde geluiden zijn in een stiltegebied niet welkom vanwege het provinciale beschermingsbeleid. In de regel geldt een streefniveau van het geluid waarbij de 40 dB(A) in ieder geval niet mag worden overschreden

In onze zienswijze op het ontwerpplan Het Eiland hebben we al aangegeven dat, gelet het eigen Geluidbeleidsplan en de nota Geluid en Evenementen van de gemeente, evenementen hier ook niet zouden mogen worden toegestaan. Met een verwijzing naar de responsnota van het voorontwerpbestemmingsplan van het Bestemmingsplan Recreatiepark De Bijland en Jachthaven De Bijland ¹. In voorliggend plan is de mogelijkheid voor het houden van evenementen echter toch opgenomen zonder effecttoetsing of randvoorwaarden. Wij vinden dit in strijd met een goede ruimtelijke ordening.

Groene ontwikkelzone

Het plangebied ligt in de provinciale Groene Ontwikkelzone. Bij nieuwe ontwikkelingen die beslag leggen op de Groene Ontwikkelzone geldt volgens de Omgevingsverordening dat per saldo de negatieve effecten weggenomen moeten worden en de natuurkwaliteit verbeterd. Wij zien dit niet terug in voorliggend plan. Zo wordt er bijvoorbeeld geen nieuwe natuur gerealiseerd. Indien sprake is van een kleinschalige ontwikkeling of uitbreiding van 30% van bestaande functies moet sprake zijn van substantiële versterking van de kernkwaliteiten.

¹ Responsnota voorontwerpbestemmingsplan Bestemmingsplan Recreatiepark De Bijland en Jachthaven De Bijland pg. 11

Bij het toevoegen van nieuwe functies geldt een zwaardere toets en compensatieverplichting en moet men bij mogelijke aantasting ook kijken naar alternatieven en de maatschappelijke noodzaak van een ingreep. In de toelichting wordt gesteld dat per saldo wordt verwacht dat de werkzaamheden leiden tot een versterking van de kernkwaliteiten van het GO. Wij zien echter niet terug welke natuur- en landschapswaarden worden versterkt.

Omgevingstoets Landschap en Natuur/Natura2000

Een integrale toetsing naar de omgevingseffecten, ook in cumulatief opzicht en qua externe werking, t.a.v. landschap, natuur en Natura2000 is niet uitgevoerd. Daarbij dient ook betrokken te worden de nieuwe planvorming in de omgeving (o.a. overnachtingshaven en overige onderdelen van het voormalig plan Het Eiland). Niet inzichtelijk is gemaakt wat de omgevingseffecten kunnen zijn bij een worst-case scenario: in de situatie waarbij de volledige geboden planruimte wordt benut, dus voor evenementen en kampeermiddelen (ook campers), bezetting van grotere recreatieverblijven, toename van verlichting, geluid, verkeersbewegingen en meer jaarrond gebruik. Het naastgelegen natuurgebied tussen De Bijland en het Pannerdensch kanaal zal met het plan te maken krijgen met extra verstoringen en geluidbelasting en uitloop vanuit het recreatieterrein en dus van meer betreding. Tevens zal de waterrecreatie in Natura2000-gebied naar verwachting toenemen.

Het plan voorziet er niet in om de druk op naastgelegen natuur te regelen en overlast/schade te voorkomen. Dit betekent mogelijke extra betreding en aantasting van het Natura2000-gebied. Voor de hier gelegen aanwezige kwetsbare glanshaverhooilanden (prioritair habitatype) geldt een uitbreidingsdoel van het oppervlak en verbetering van de kwaliteit. Binnen de Rijntakken zijn de Waal en de Gelderse Poort de gebieden met de sterkste aanzanding en daarmee de beste potenties voor herstel en uitbreiding. Elke aantasting van dit habitatype, kwaliteitsverslechtering of areaalverlies, en ook als het gaat om aantasting van de eventuele aanwezige potenties ten behoeve van de uitbreiding van dit habitatype, betekent een negatief effect op de instandhoudingsdoelstellingen voor glanshaverhooiland.

Quickscan natuurtoets

De quickscan natuurtoets en de effectbeoordeling van het Bureau Ontwerp&Omgeving is onder de maat. Het is niet mogelijk om binnen het tijdsbestek van slechts 1 uur midden op de dag te bepalen welke dieren en plantensoorten van het plangebied en de naaste omgeving gebruik maken en te maken krijgen met verstoringen- en betredingseffecten. Gericht onderzoek naar het voorkomen van broedvogels (ochtenduren i.v.m. zang) en vleermuizen (op basis van kennisdocumenten BIJ12 is o.a. onderzoek in avond- en nachturen aan de orde) is niet uitgevoerd. Vegetaties in de omgeving kunnen onmogelijk volledig in beeld zijn gebracht.

In het onderzoek is geen rekening gehouden met de toename van het bebouwde oppervlak en bouwvolume vanwege voor de stacaravans (afname van het GO-areaal). Toename van voorzieningen en bezoekers brengt ook toename van de waterrecreatie en landrecreatie (mogelijk ook met honden) in de omgeving teweeg. Dit aspect in relatie tot effecten op de natuurdoelstellingen (Natura2000/GNN/soortenbescherming) is ook niet onderzocht. Zaken als licht- en geluidverstoring en het houden van evenementen zijn niet beoordeeld. Doordat effectonderzoek naar de externe werking en toenemend recreatief gebruik van de omgeving ontbreekt voldoet het natuuronderzoek en daarmee het plan niet aan de vereisten van de Wet Natuurbescherming (artikel 2.7 en 2.8). Een cumulatieve effecttoets/passende beoordeling vanwege andere plannen in de omgeving ontbreekt.

In de effecttoets staan conclusies die niet nader worden onderbouwd.

- a. Gesteld wordt dat de verstoringen die mogelijk plaatsvinden allemaal van tijdelijke aard zijn waardoor er geen significant negatieve effecten op het Natura2000-gebied verwacht worden. > Dit is natuurlijk niet het geval. Er is juist sprake van intensivering van het permanente recreatiegebruik met bijbehorende intensivering van omgevingseffecten.
- b. Gesteld wordt dat gezien de werkzaamheden niet plaatsvinden binnen het Natura 2000-gebied effecten op de instandhoudingsdoelen van de Rijntakken niet worden verwacht. > Maar de externe werking vanwege geluid, licht, extra visuele verstoring en toename van het gebruik van het Natura2000-gebied door waterrecreatie is juist niet getoetst. Bovendien zal er meer sprake zijn van jaarrond gebruik.
- c. Voor het GO en GNN wordt gesteld dat significant negatieve effecten op vleermuizen, amfibieën, vissen en bevers zijn uit te sluiten vanwege de kleinschalige ingrepen en de afwezigheid van geschikte (aquatische) leefgebieden binnen het projectgebied.> Het gaat echter ook om de verstoringinvloeden van buitenaf door toenemende recreatieactiviteiten en toename van betreding van de omgeving en van de waterrecreatie. Dit is ten onrechte niet getoetst.
- d. Gesteld wordt dat de kernkwaliteiten rust en donkerte behouden moeten behouden worden door verstoring door licht en geluid te beperken bij de camperplaatsen. > Hoe dit moet worden gedaan is niet aangegeven. Ook niet voor het overige terrein.
- e. Vervolgens wordt gesteld dat de kernkwaliteit ruimte wordt beïnvloed door de realisatie van de camperplaatsen maar dat geen sprake is van permanente bebouwing en de camperplaatsen voornamelijk in gebruik zijn van april t/m oktober zodat er sprake is van een tijdelijke activiteit en geen permanente afname van ruimte. > Ten eerste neemt dat niet weg dat de ruimte en daarmee het landschap voor een groot deel van het jaar wel negatief wordt beïnvloed door de campers. Bovendien wordt voorbijgegaan aan de uitbreiding in oppervlakte en volume van de recreatieverblijven van 50 naar 75 m2 en overige voorzieningen.

In het onderzoek worden negatieve effecten op de diverse kernkwaliteiten(natuur en landschap) van de omgeving gesaldeerd met een gesteld positief effect op de kernkwaliteit recreatie. Dit is natuurlijk nooit het uitgangspunt van de Omgevingsverordening t.a.v. gebiedsbescherming van zowel het GNN het GO als het Nationaal Landschap. Een effecttoets in relatie tot evenementen, in relatie tot horeca en in relatie tot intensivering van verblijfsrecreatie ontbreekt. Randvoorwaarden met betrekking tot periode (b.v. broedperiode), geluid en licht, parkeren en maximumaantal bezoekers zijn niet voorgesteld en opgenomen. Naar onze mening sluit dit niet aan op het zorgbeginsel vanuit de Wet Natuurbescherming.

Stikstoftoets

In de stikstoftoets bij het plan ontbreekt de extra bijdrage aan stikstofemissies vanwege verruiming en intensivering van de mogelijkheden van verblijfsrecreatie in stacaravans (meer capaciteit). Dat wil zeggen meer bezoekers, meer jaarrond gebruik en meer verkeer. Dat betekent dat de conclusie in het onderzoeksrapport van Bureau Ontwerp&Omgeving dat er geen effecten zijn te voorbarig is. De noodzaak van een cumulatieve effecttoets op dit onderwerp met andere plannen en projecten in de omgeving kan daarom ook niet worden uitgesloten.

Landschappelijke Inpassing

Er is geen landschappelijke inpassing geregeld en geborgd in zowel de planregels als op de planverbeelding. Ook niet t.a.v. de gestelde inpassing van de kampeermiddelen (landschapsplan en via een voorwaardelijke realisatie en instandhoudingsverplichting). Niet aangegeven is waar al dan niet geparkeerd mag worden.

Ten behoeve van natuurlijk infiltratie is het van belang zo min mogelijk verharding toe te passen. Er gelden echter geen randvoorwaarden t.a.v. bestrating, zowel qua materiaal als maximum oppervlak. Ook is niet duidelijk wat er geregeld wordt bij evenementen en hoe wildparkeren wordt voorkomen. Natuurinclusieve maatregelen zijn niet opgenomen. Daarmee wordt voorbijgegaan aan het advies van de provincie Gelderland aan gemeenten in de Gelderse Omgevingsvisie om bij nieuwe plannen uit te gaan van het natuurinclusieve concept.

Wij zien ook geen reden voor de mogelijkheid om binnen het beperkte plangebied antennemasten te mogen oprichten.

Stacaravans en gebruik

Met betrekking tot stacaravans zijn geen randvoorwaarden opgenomen t.a.v. verplichting tot verhuur en wisselende bezetting en een strategie om tweede woningen te voorkomen. Er wordt bijvoorbeeld niet aangegeven of via een privaatrechtelijke overeenkomst met kettingbeding uitponding (verkaveling en verkoop) van het terrein wordt voorkomen. Wij zien onvoldoende geborgd dat uitponding en langdurige bezetting door dezelfde gebruikers wordt voorkomen.

Ons verzoek is om voorliggend plan, zoals het er nu ligt, niet verder in procedure te brengen.

Voor zover onze zienswijze.

Met vriendelijke groet,

Petra Souwerbren
Directeur Vereniging Natuur en Milieufederatie Gelderland

Samen voor een mooi en duurzaam Gelderland

Oude Kraan 72, 6811 LL Arnhem

45 gr.

NL Frankering betaald €9,05

201708

08-09-2021 16:32

PostNL

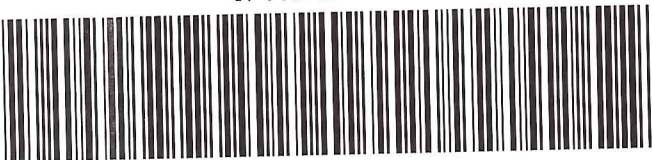
D

AANGETEKENDE BRIEF NL

R

6900AA 10

3SRPKS168911186

NL

